

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ven. Viri Thomæ Malleoli A Kempis, Canonici Regvlaris
Ordinis D. Avgvstini. Opera Omnia**

Thomas <von Kempen>

Dvaci, 1625

De custodia cordis, & reditu ad interiora. V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45790](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45790)

De custodia cordis, & reditu ad interiora.

- 1.** **Q**uamuis de facili homo ad exteriora sit inclinatus, & libenter capit aliquam cōsolationem à creaturis ex appetitu sensualitatis: tamen nisi omnino debet redire ad seipsum per contritionem spiritus, ne perdat maiorem gratiam intus. Nam efficitur vagus & lubricus, si sequitur affectiones suas, in curiosis rebus videndis & habendis. Igitur semper sta super custodiam cordis tui, & ad interiora tempestiuè redi, etiam violenter te compelli intrare ad cordis secretum; quia cum intus non est pax, non erit tibi bene quicquid foris hauseris in terrenis.
- 2.** Multum valet pro pace & custodia cordis, si exteriora discretè ordinaueris, & quaedam exercitia spiritualia apud te conseruaueris, vt scias quando legere, quando orare, quando operari, quando meditari: quando tacere, quando loqui; quando solus, quando cum alijs esse debeas, vt omnia in tempore suo, cum bonà deliberatione facias, & nullo tempore à sancto opere & exercitio vaces. Quedam omnino fugere debes, vt fabulas leuæ & sæculi rumores, homines sæculares, mulierum allocutiones, iuuenum familiaritates, amicorum visitationes, hospitiū solationes, quia ista distrahunt mentem, & maculant conscientiam, & qui talibus delectatur, ab internis bonis minoratur.
- 3.** Quedam sunt fortiter tenenda; vt rigor disciplinæ in silentio & ieiunio, in vigilijs & alijs laboribus, ad castigationem corporis pertinentibus. Quia nisi corpus sub freno subiectionis contineatur, fit spiritui contrarium, & multas tentationes in animo suscitatur: vnde intellectus hominis exæcatur, & feruor deuotionis refrigescit. Sunt quaedam patienter toleranda; vt defectus temporalium, damna bonorum, vexationes aduersariorum, aegritudines corporum, mores imperfectorum, austeritates verborum, subtractiones solationum, & afflictiones amicorum: in quibus homo probatur, & tanquam in igne purgatur: & si bene vitæ istis contrarietatibus, cedent sibi ad magnum meritum æternæ retributionis. Sunt etiam quaedam citò, respuenda, vt aperta vitia & peccata, Dei præceptis & virtutibus contraria. Interdum aliqua lateenter se ingerunt, sub specie licitæ dispensationis, quando tamen cupiditas vel tepiditas agit negotium ultra necessitatis terminum, ibi cauendum est seductionis venenum. Igitur secundum Sapientis consiliū, omni custodia serua cor tuum, ne aliquid impurum intret, quod Deum offendat.
- 4.** Si te sentis aliquo vitio moueri, adhibe tempestiuè remediū,

Homo nūquam non redcat in sese.

Exercitiū quodque suo tempore fiat.

Fugienda omnino monacho.

Tenenda constanter monacho.

Toleranda patienter.

Respuenda ilico.

PROM. 4.

ne diutius differendo passio crescat, & deterior fiat. Non est vitium tam graue, quin curari possit, si vulnus aperiatur, & spiritua-
lis medici consilium requiratur. Sed aliud est scire remedium, aliud adhibere remedium. Multi sciunt, quid agendum sit, quidve
cauendum, sed non adhibent diligentiam ad cordis orisque custodia-
m, ideo ex leui occasione trahuntur ad consueta vitia. In hac vita (quæ tota tentatio dicitur) oportet quotidie certare, & firmiter proponere, & gratiam diuinam implorare, donec status huius lubricæ vitæ & intestini certaminis fuerit finitus. Non inuenitur hic aliquod remedium, quo plene omnes viriorum morbi sanentur, ita quod nullus motus concupiscentiæ sentiatur; quia hoc futuræ beatitudinis est donum, sanctis promissum. Sed tamen gratia Dei iuuante, possunt mali motus refrenari, & occasiones peccandi vitari, atque maculæ contractæ per singulos dies pœnitendo lauari.

Aliud scire remedium aliud uti remediõ.

Concupiscentiæ motus omnino vitari non possunt, cohiberi possunt.

5. Magnus labor est cor custodire ab irruentibus vitijs, & non affici ad aliqua sensibilia foris. Aut enim creator te mouet, aut creatura; & secundum statum mentis, mouentur leuiter corporis membra; & nihil fit in verbo vel opere, quod ex radice cordis non procedit. *Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum; & malus profert malum, ait Dominus.* Debes ergo maxime vigilare circa custodiam cordis, & considerare quales cogitationes & affectiones intus geris; vt malas citò respuas, & bonas assumes, ac de utilitate animæ tuæ semper sollicitè pensare, iuxta illud prophætæ verbum: *Anima mea in manibus meis semper, & legem tuam non sum obliuis.* Si hoc fecit Dauid sanctus & rex terrenus, curam totius regni possidens: quanto magis religiosus Deo professus, omnibus curis terrenis neglectis, debet habere animæ suæ salutem præ oculis?

Matth. 12.

Psal. 118.

6. Ad puritatem cordis valde iuuant solitudo & silentium, studere, legere, orare, meditari, & nil velle scire de statu mundi: quia sæpe plus nocent mala audita, quam bona profunt in libris lecta. Vix enim reperitur actio tam bona, cui aliquid mali non admisceatur. Et in omni verbo vel facto aduersarius tendit laqueos, vt ab interna vacatione mentem retrahat. Nouit quippe cor humanum, quia si non delectatur in bono, citò labitur in malum.

Secessus multum facit ad puritatem cordis.

CAPVT VI.

De custodia oris, & exercitiõ laboris.

1. **M**agnam ori tuo custodiam adhibe, quia de omni verbo otioso oportet te reddere rationem. *Qui non refrenat linguam suam, ait beatus Iacobus Apostolus, huius vana est religio.* Nā ex incustodia linguæ, multa mala solent prouenire, à quibus

Matth. 17.

Iacob. 1.

Qd i homo